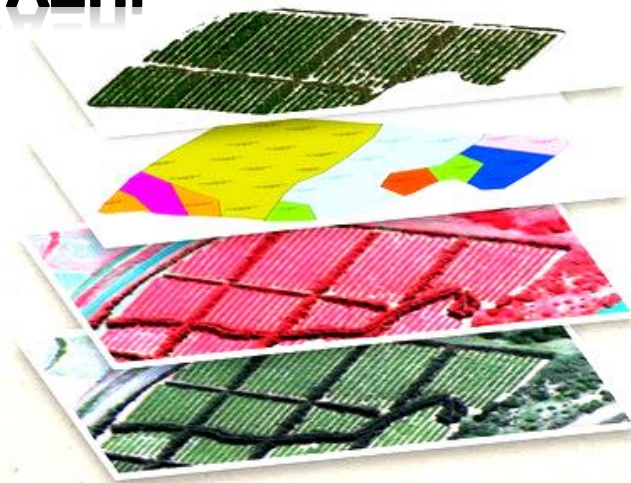

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ
23-24 Μαΐου
Ιωάννινα

ΕΡΕΥΝΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ- ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ, ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ.

Σεραφείμ Θεοχάρης
Γεωπόνος, Δρ. Αμπελουργίας

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΕΔΟΑΟ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ
ΟΡΓΑΝΙΣΗ ΑΜΠΕΛΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΕΟΣΙΟΕ

Συμβατική Γεωργία

Η διαχείριση στηρίζεται στο μέσο όρο των εδαφικών ή άλλων ιδιοτήτων του αγρού και οι

- εισροές (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, νερό)
  - καλλιεργητικές εργασίες
- εφαρμόζονται **ομοιόμορφα**

Ανάγκη ερμηνείας και διαχείρισης της μεταβλητότητας των αγρών

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

Η βασική αρχή της Αμπελουργίας Ακριβείας (ΑΑ) είναι η διαχείριση του αμπελώνα με βάση **ζώνες διαχείρισης** (management zones)

δηλαδή περιοχών του αγρού που χαρακτηρίζονται από κοινά εδαφολογικά ή αγρονομικά χαρακτηριστικά.

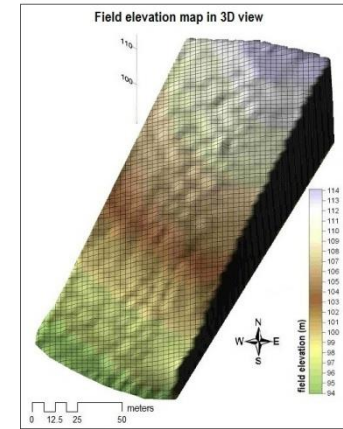
- Πρώτες εφαρμογές Γεωργίας Ακριβείας στις αρχές της δεκαετίας του 1990 με χαρτογράφηση της παραγωγής σιτηρών στις ΗΠΑ και Βρετανία.
- Πρώτη εφαρμογή αισθητήρα παραγωγής σε τρυγητική μηχανή στις ΗΠΑ (Wample et al., 1999) και Αυστραλία (Bramley and Proffitt, 1999).
- Κυριότερες εφαρμογές στο αμπέλι πραγματοποιήθηκαν σε Αυστραλία, Χιλή, Γαλλία και Ισπανία.

Συλλογή δεδομένων
του αμπελώνα

1

γεωγραφικά
συσχετισμένα
(υψόμετρο,
κλίση)

Η κυκλική διαδικασία της
Αμπελουργίας Ακριβείας

Bramley et al., 2003

Ανάλυση
δεδομένων

3

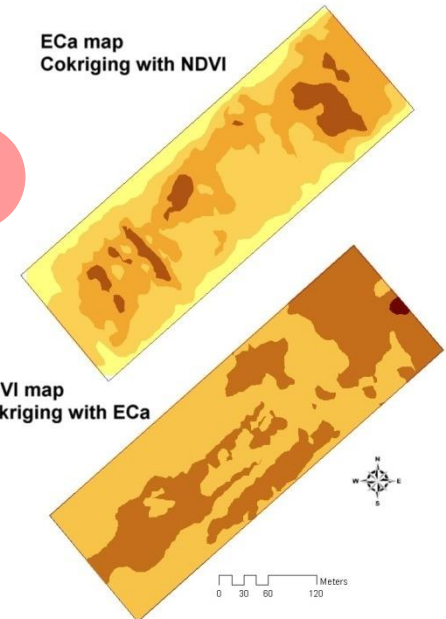
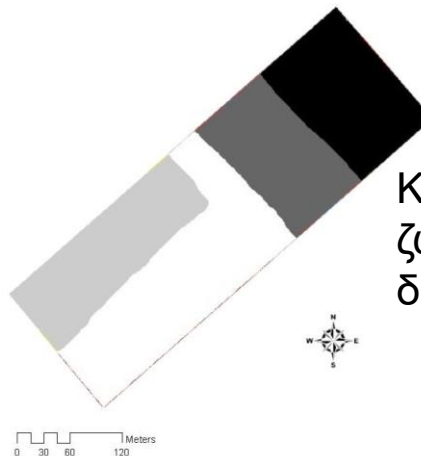
Λήψη αποφάσεων:
Μεταβλητή διαχείριση

Καθορισμός
ζωνών
διαχείρισης

2

ECa map
Cokriging with NDVI

NDVI map
Cokriging with ECa

Βήμα 1

Η αποτύπωση της χωρικής παραλλακτικότητας προϋποθέτει την καταγραφή δεδομένων

- σε υψηλή χωρική ανάλυση
- εύκολα και γρήγορα στη λήψη (on-the-go)
- σχετικά με πραγματικά χαρακτηριστικά της αμπέλου
- γεωγραφικά συσχετισμένων

Βήμα 1

Κυριότερες πηγές δεδομένων πεδίου υψηλής ανάλυσης:

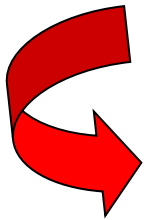
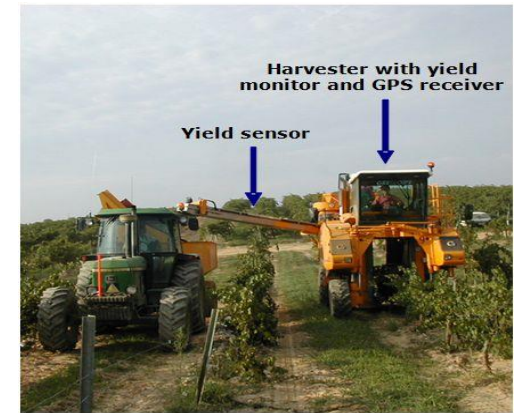
Ιδιότητες εδάφους

Ιδιότητες βλάστησης

Παραγωγή

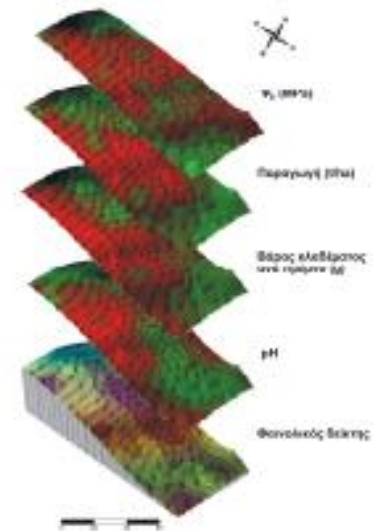
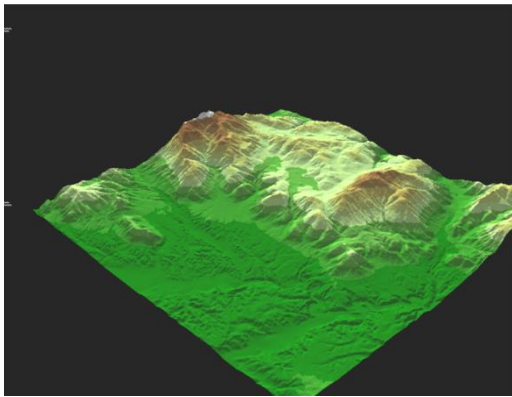
βελτίωση της ακρίβειας των συστημάτων γεωγραφικού εντοπισμού (**GPS: Παγκόσμιο Σύστημα Προσδιορισμού Θέσης**)

Βήμα 2

Επεξεργασία των δεδομένων πεδίου χρησιμοποιώντας την πληροφορική

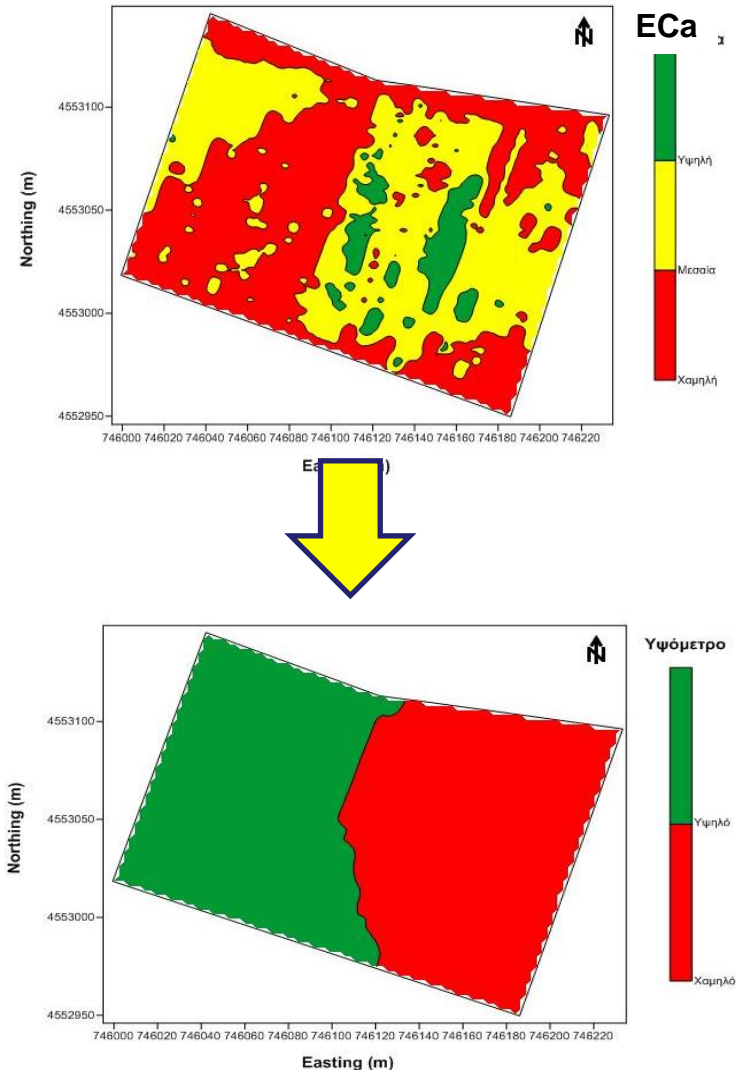
Τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (ΣΓΠ-GIS) είναι πληροφοριακά συστήματα ικανά να αναλύσουν γεωγραφικά συσχετισμένα χωρικά δεδομένα και να τα παρουσιάσουν με μορφή **«έξυπνων» χαρτών**.

Επιμέρους τμήμα του αγρού που έχει κοινά χαρακτηριστικά

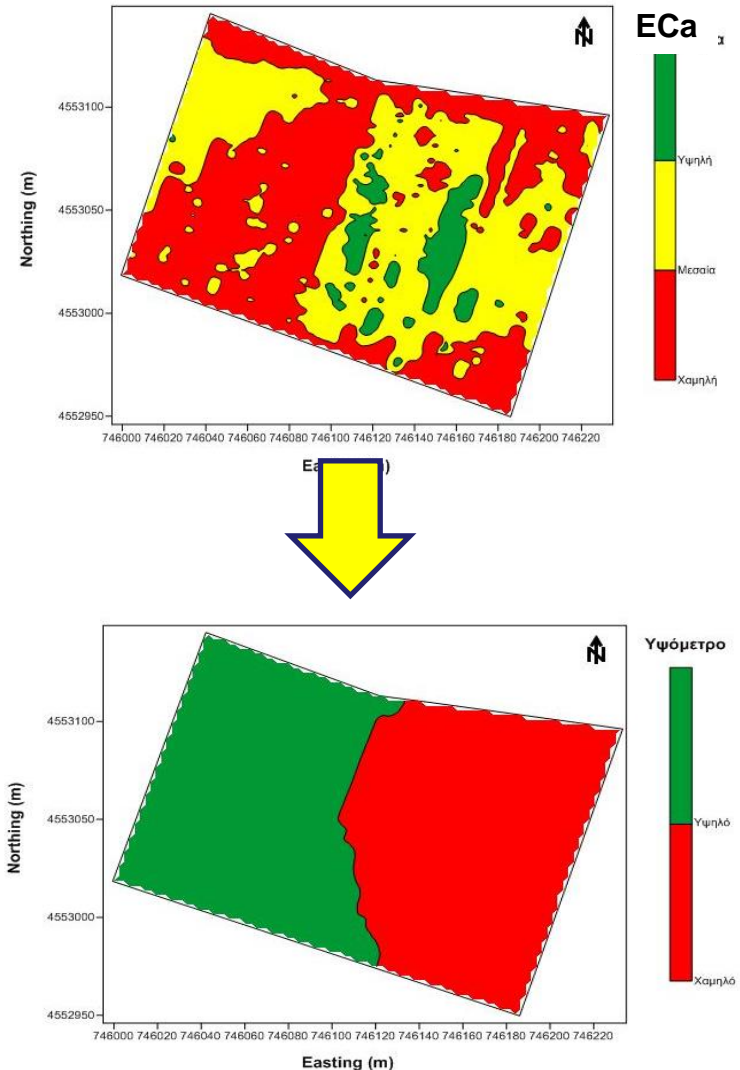
Για την ανάλυση των δεδομένων έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως η μέθοδος της «Ανάλυσης κατά συστάδες» (cluster analysis).

Ο αριθμός των ΖΔ είναι ανάλογος του **μεγέθους** και της **παραλλακτικότητας** του αμπελώνα.

Βασικά χαρακτηριστικά ΖΔ:

- η σταθερότητα στο χρόνο,
- η ευκολία στην οριοθέτηση και διαχείριση,
- η συσχέτιση με σημαντικές ποσοτικές και ποιοτικές παραμέτρους της καλλιέργειας.

Βήμα 3 Λήψη αποφάσεων

Διαφοροποιημένη διαχείριση αμπελώνων

- ✓ φυτοφάρμακα
- ✓ λιπάσματα
- ✓ νερό

ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Casella, Italy

- + Προστασία περιβάλλοντος
- + Μείωση κόστους
- + Μείωση κατανάλωσης ενέργειας και φυσικών πόρων
- + Ασφάλεια καταναλωτή

Επιλεκτικός τρυγητός

- ✓ προϊόντα διαφορετικής τυπολογίας
- ✓ παραγωγή οίνων υψηλότερης τιμής

Ζώνη χαμηλής
ζηρηρότητας:

Οίνος παλαίωσης

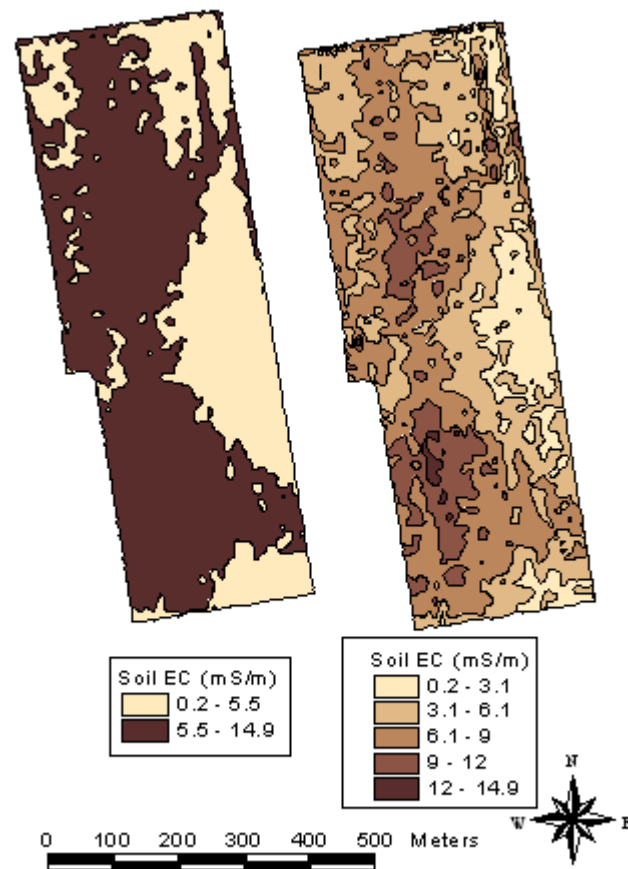
Ζώνη υψηλής
ζηρηρότητας:

Οίνος άμεσης
κατανάλωσης

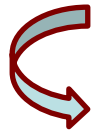

Προετοιμασία εγκατάστασης αμπελώνων

- ✓ επιλογή ποικιλίας
- ✓ επιλογή υποκειμένου
- ✓ επιλογή πυκνότητας φύτευσης
- ✓ σχεδιασμός άρδευσης

Υποβοήθηση δειγματοληψίας

στάθμιση της εκτίμησης με βάση την αναλογική έκταση κάθε ζώνης του αμπελώνα

- ✓ αποτελεσματικότερη εκτίμηση παραγωγής και ωρίμανσης
- ✓ μείωση χρόνου και αριθμού δειγμάτων

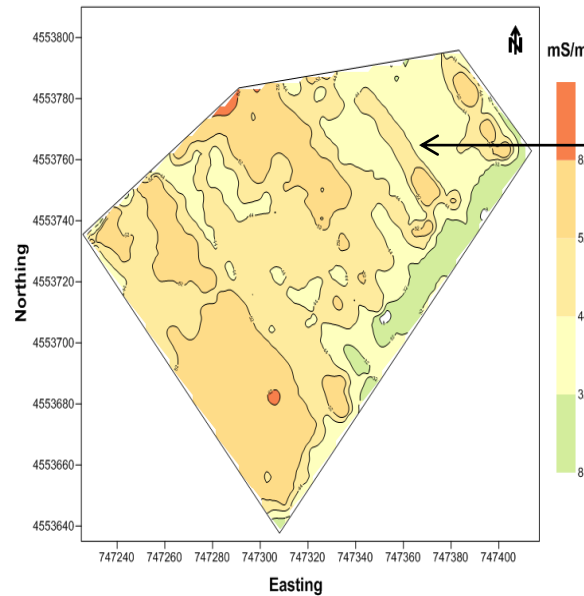

Οι ιδιότητες του εδάφους και η τοπογραφία παίζουν το μεγαλύτερο ρόλο στη χωρική παραλλακτικότητα των αμπελώνων:

- βάθος
- υδατικά αποθέματα
- γονιμότητα
- ανθρακικό ασβέστιο

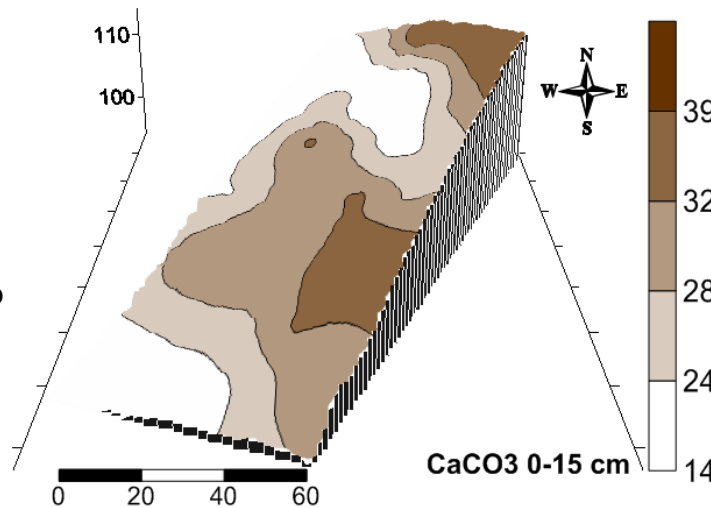

Η περιεκτικότητα του εδάφους σε **ανθρακικό ασβέστιο (CaCO_3)** επηρεάζει σημαντικά την ζωηρότητα και παραγωγή της αμπέλου στην Ελλάδα, με μεγάλη διακύμανση σε μικρή επιφάνεια.

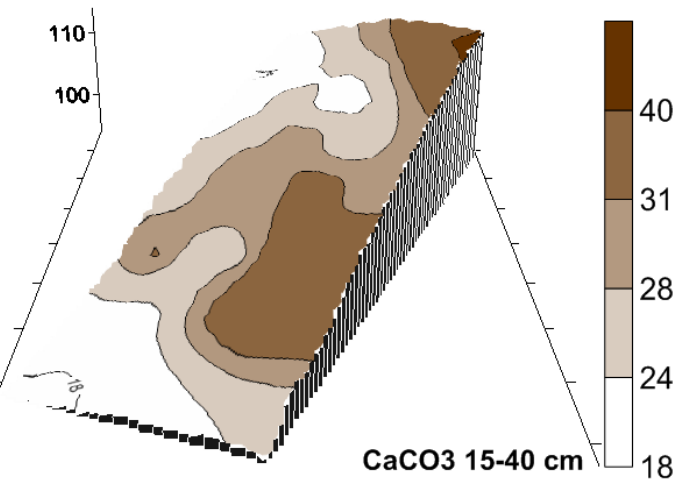

(Βόρεια Ελλάδα, cv Syrah)

CV = 20.1%

CaCO₃ 0-15 cm

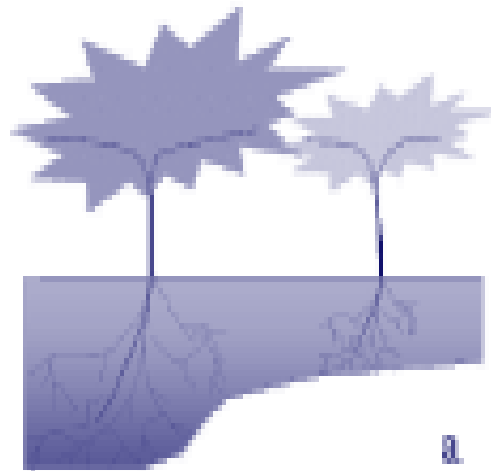
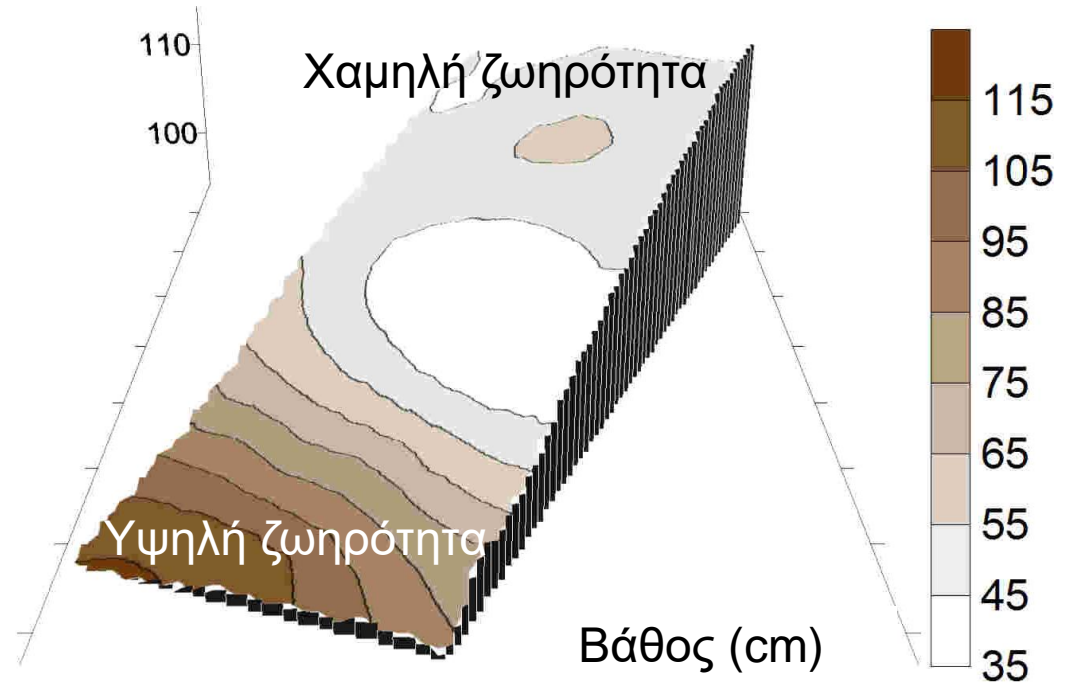
CaCO₃ 15-40 cm

(Κεντρική Ελλάδα, cv Αγιωργίτικο)

Τοπογραφία:

Σε συνθήκες κλίσης, το κάτω μέρος της πλαγιάς χαρακτηρίζεται από εδάφη με μεγαλύτερο βάθος και υδατοχωρητικότητα

Φαινομενική ηλεκτρική αγωγιμότητα (ECa)

Η ECa είναι μια παράμετρος που εκφράζει μια συνολική εκτίμηση των ιδιοτήτων του εδάφους και μετριέται με τη χρήση αισθητήρων ηλεκτρικής αντίστασης.

- Μεγάλη παραλλακτικότητα
- Καλή συχέτιση με τις ιδιότητες του εδάφους
- Επηρεάζεται κυρίως από την υγρασία του εδάφους

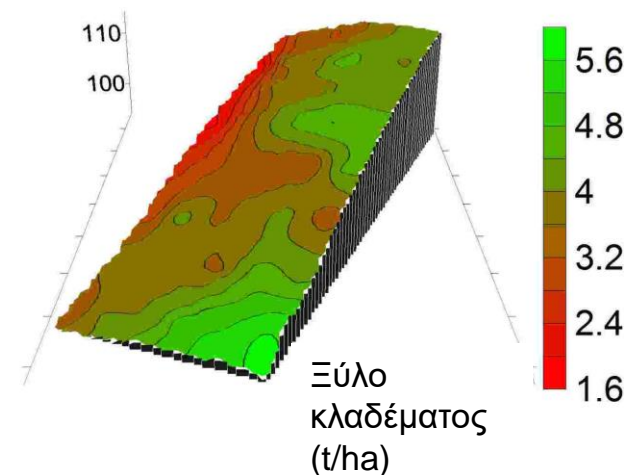
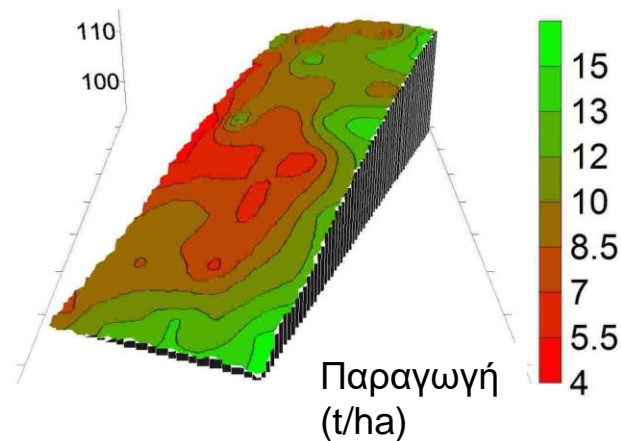
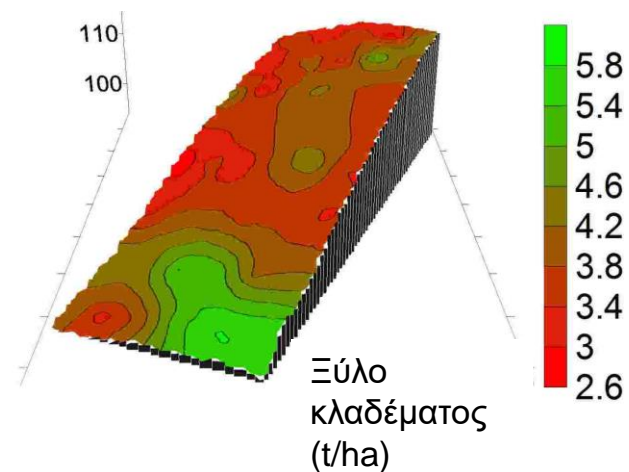
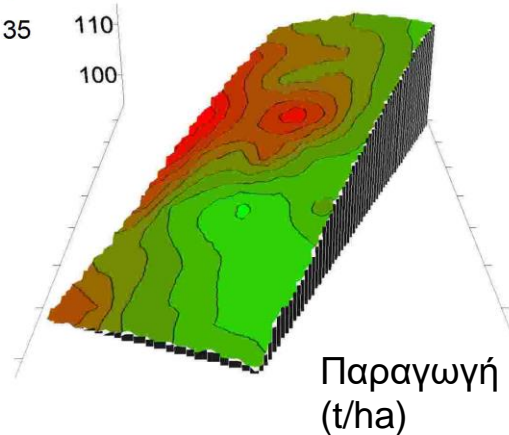
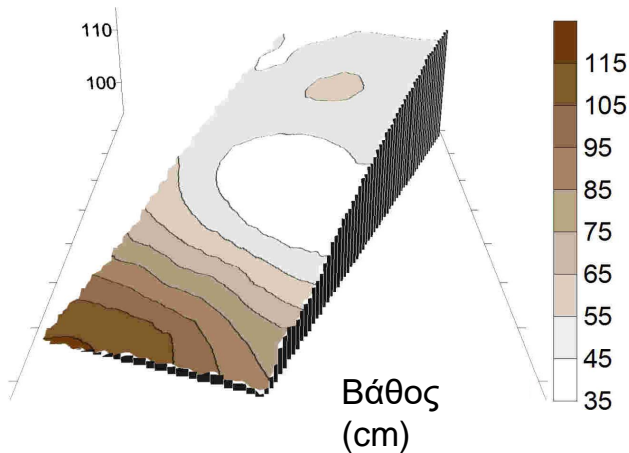

Veris 2000

EM 38

Οι εδαφολογικές διαφορές μεταφράζονται σε αντίστοιχες διαφορές στη **ζωηρότητα** και στην **παραγωγή**.

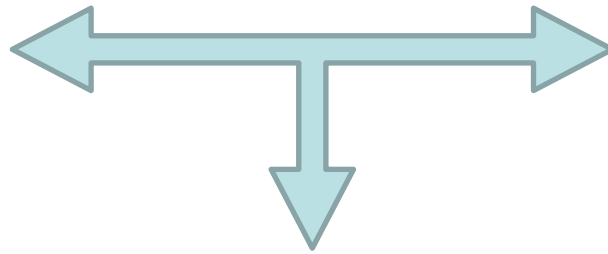

Η ζωηρότητα επηρεάζει την ποιότητα της παραγωγής

- μικροκλίμα
- κατανομή προϊόντων της φωτοσύνθεσης

ζωηρότητα

Ποιότητα σταφυλιού

παραγωγή

Τηλεπισκόπηση - Δείκτες βλάστησης

Εφαρμογές οπτικής τηλεπισκόπησης

τα **χαρακτηριστικά της βλάστησης** της αμπέλου ενσωματώνουν τη συνολική επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος (έδαφος, κλίμα, νερό, παθογόνα κ.λπ.).

Οι ιδιότητες της βλάστησης μπορούν να εκτιμηθούν έμμεσα **από τα χαρακτηριστικά του φωτός που αντανακλάται από το φύλλωμα**

Το ανακλώμενο φως, φυσικό ή τεχνητό, καταγράφεται από **ειδικούς αισθητήρες (sensors)** που βρίσκονται σε μικρή ή μεγάλη **απόσταση** από το φύλλωμα των πρέμνων (οπτική τηλεπισκόπηση).

Οι πιο συνηθισμένες μέθοδοι λήψης φασματικών εικόνων είναι:

- δορυφόροι
- αεροφωτογραφίες
- μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα

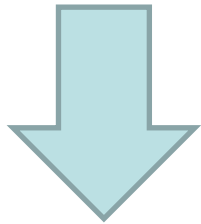
Επίγειοι φασματικοί αισθητήρες

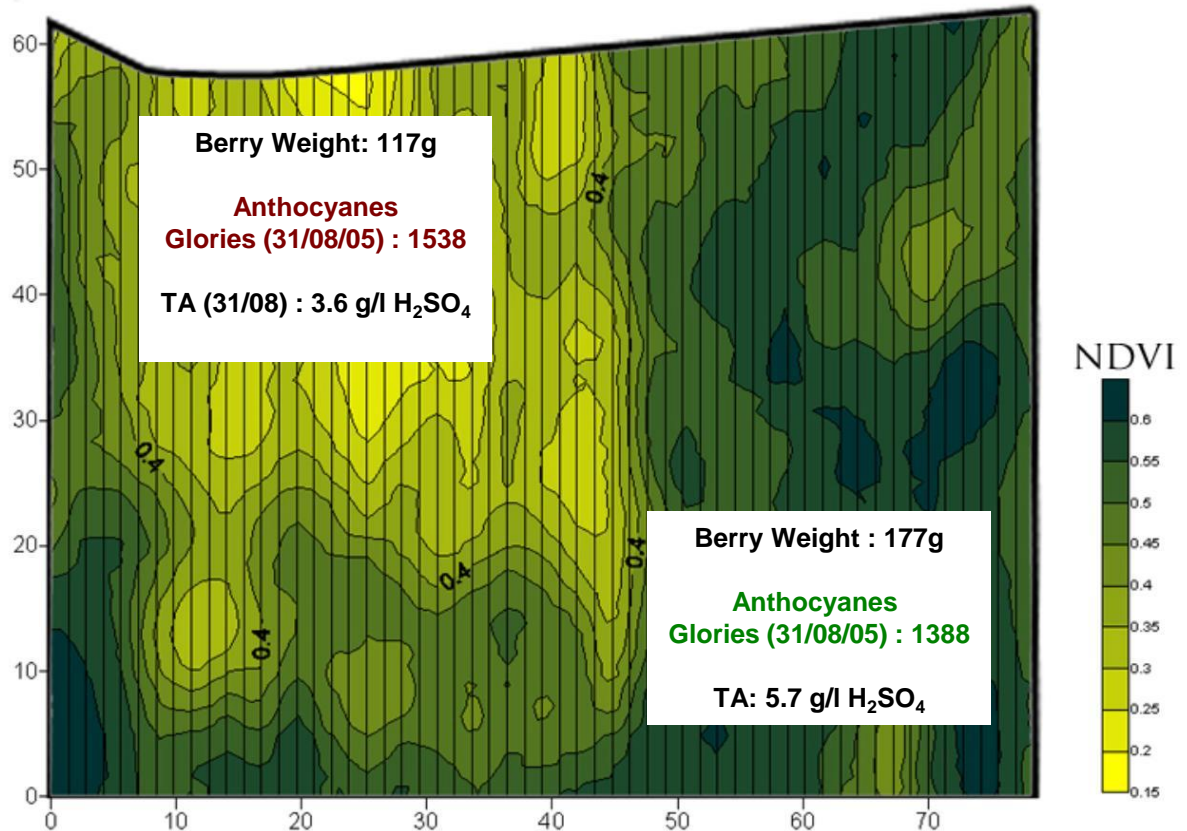
- Σε μικρή απόσταση από το φύλλωμα πάνω σε γεωργικά μηχανήματα.
- Έχουν δική τους πηγή φωτός

• **Βλαστικοί δείκτες:** μαθηματικοί συνδυασμοί φασματικών περιοχών, όπως ο **NDVI** (δείκτης κανονικοποιημένης διαφοράς).

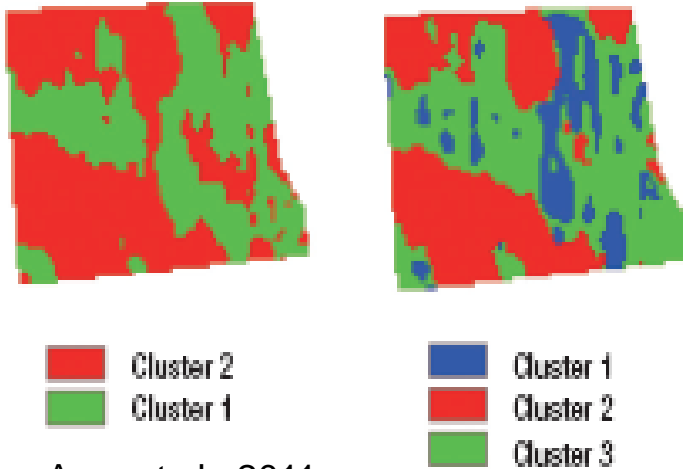
Συσχέτιση των δεικτών βλάστησης με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του σταφυλιού

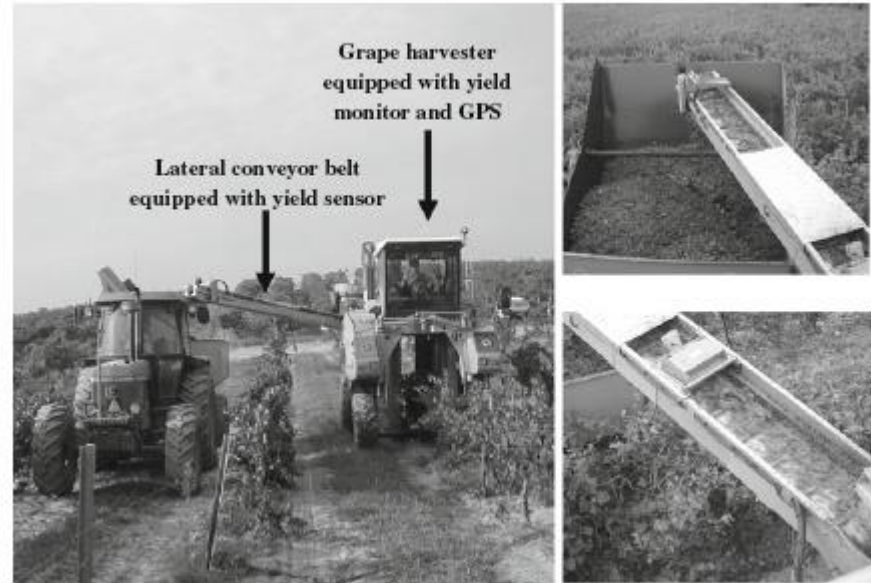
Goutouly, OIV, 2009

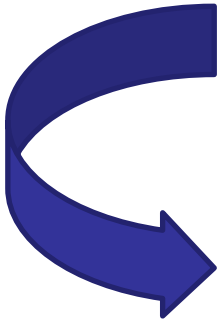
Χαρτογράφηση παραγωγής

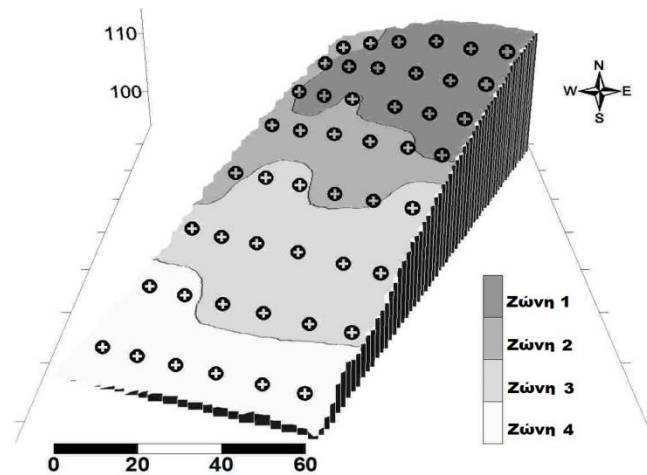
Arno et al., 2011

- Καταγραφή της παραγωγής με τη χρήση προσαρμοσμένων αισθητήρων σε μηχανές συγκομιδής
- Μεγάλη και σταθερή παραλλακτικότητα της παραγωγής
- Εύκολη ερμηνεία
- Μικρό ενδιαφέρον για τις ελληνικές συνθήκες

Είναι δυνατή η απευθείας μέτρηση της χημικής σύστασης του σταφυλιού με τεχνολογίες ΑΑ;

Αισθητήρες άμεσης καταγραφής της ωρίμανσης της ράγας

Spectron™ (Pellenc)

Μη καταστροφικές,
Άμεσες μετρήσεις

Luminar 5030 system
(Brimrose Corp, MD, USA)

Αδυναμία χρήσης εν
κινήσει (on-the-go),
Υψηλή τιμή,
Μικρή αξιοπιστία-
Περιορισμένη διάδοση

Multiplex™ (Force-A, Orsay, France)

Τεχνολογία **αντί** αμπελουργικής γνώσης;

Πηγές δεδομένων:

- ➡ έμμεση σχέση με τα χαρακτηριστικά της παραγωγής
- ➡ δεν υπάρχουν κρίσιμες τιμές, περισσότερο συγκριτικές

Απαραίτητη η βασική αμπελουργική γνώση και εμπειρία:

- κατανόηση και ερμηνεία παραλλακτικότητας
- αξιολόγηση αποτελεσμάτων - βελτίωση της διαδικασίας

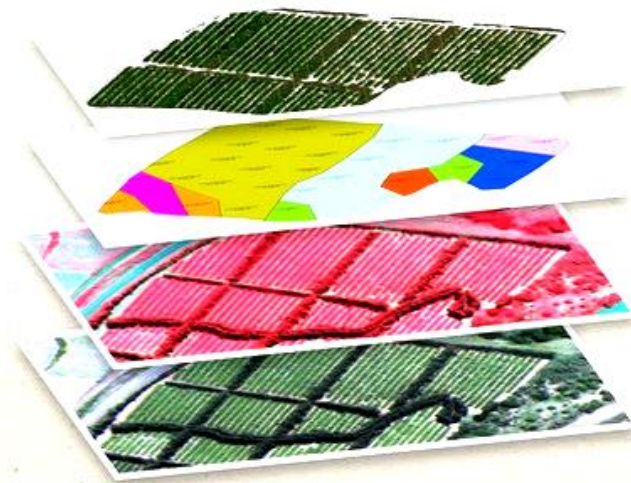
Συμπεράσματα

- ☑ Η ΑΑ μπορεί να δώσει προστιθέμενη αξία στο σταφύλι και στον οίνο.
- ☑ Συνεχής εξέλιξη των τεχνολογιών ΑΑ: ανάγκη για λύσεις προσαρμοσμένες σε αμπελοοινικές μονάδες μικρής κλίμακας.
- ☑ Η επικύρωση των αποτελεσμάτων της ΑΑ στο πεδίο είναι απαραίτητη

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ
23-24 Μαΐου
Ιωάννινα

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

ΕΔΟΑΟ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΠΙΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΟΡΓΑΝΙΣΗ ΑΜΠΕΛΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΕΟΣΟΕ